

Școala Creștină "Filadelfia" - Cl. I-XII

Str. Narciselor, nr. 5E - Suceava Tel/fax: 0230-531205
www.filadelfia.ro office@filadelfia.ro O.P. 6 C.P. 50

Cod fiscal: 14687487 Cont: 251105182340021165015 Banca: Banc Post - Suceava

LIMBA LATINĂ

clasa a XII-a

- frecvență redusă -

prof. Badragan Cornelia

SUBSTANTIVUL Declinările substantivului

INTRODUCERE:

În limba latină substantivul se împarte în cinci declinări. Fiecare declinare are terminațiile ei specifice în funcție de caz și număr.

Totdeauna substantivul este enunțat cu două forme – nominativul și genitivul. Este necesar pentru noi, care nu vorbim curent limba latină, să enunțăm și genitivul, căci după terminația acestuia, stabilim declinarea căreia îi aparține substantivul dat.

Declinarea a I are la genitiv terminația (ae), declinarea a II-a are la genitiv terminația (i), declinarea a III-a are la genitiv terminația (is), declinarea a IV-a – (us) și declinarea a V-a – (ei).

A nu se confunda declinaările a II-a și a V-a fiindcă au aceeași terminație, o distincție este aceea că la nominativ singular declinarea a II-a are terminațiile (us), (er) sau (um), pe când declinarea a V-a are la nominativ singular terminația (es).

DECLINAREA I

Substantivele de declinarea I sunt majoritatea de genul feminine, masculine fiind doar acelea care denumesc îndeletniciri bărbătești sau nume de bărbați.

Terminația de la genitiv după care distingem substantivele de declinarea I este (ae).

Terminațiile:

Singular: N. – (a), G. – (ae), D. – (ae), Ac. – (am), Abl. – (a), V. – (a);

Plural: N. – (ae), G. – (arum), D. – (is), Ac. – (as), Abl. – (is), V. – (ae);

Acum vom declina un substantiv feminin și unul masculin:

Silva, silvae = pădure:

(după terminația de la a doua forma putem vedea că este de declinarea I, iar fiindcă nu reprezintă nume de bărbați sau îndeletniciri ale acestora, rezultă că este de genul feminin; singular: N. – (silva), G. – (silvae), D. – (silvae), Ac. – (silvam), Abl. – (silva), V. – (silva);

plural: N. – (silvae), G. – (silvarum), D. – (silvis), Ac. – (silvas), Abl. – (silvis), V. – (silvae);

agricola, agricolae = agricultor:

(după terminație ne dăm seama că este de declinarea I, dar fiind o îndeletnicire bărbătească, rezultă că este de genul masculin;)

singular: N. – (agricola), G. – (agricolae), D. – (agricolae), Ac. – (agricolam), Abl. – (agricola), V. – (agricola);

plural: N. – (agricolae), G. – (agricolarum), D. – (agricolis), Ac. – (agricolas), Abl. – (agricolis), V. – (agricolae);

(se poate observa că ambele substantive au fost declinate la fel, deci nu există vreo diferență în modul de declinare, dar distincția între genuri este foarte importantă pentru că adjectivele sau participiile verbale se acordă și în gen cu substantivele)

Atenție! La declinarea I sunt două excepții de formare a dativului și ablativului plural – substantivele dea, deae și filia, filiae nu fac dativul plural deis, respectiv, filiis, ci deabus și filiabus.

Declinarea a II-a

Substantivele de declinarea a II-a sunt majoritatea de gen masculine și neutru. Cele de gen masculine au la nominativ singular terminația (us), iar cele neutre au la nominativ singular terminația (um): Sunt și substantive de genul feminin, care sunt terminate în (us) la nominativ singular și se comportă ca și cele masculine, doar că acestea denumesc arbori sau nume de țări.

Mai sunt și substantive care au la nominativ singular terminația (er), dar în rest se declină la fel cu celelalte.

Recunoașterea substantivelor de declinarea a II-a se face după terminația (i) de la genitiv singular, care este comună fiecărui gen.

Terminațiile :

Masculin și feminin :

Singular : N. – (us sau er), G. – (i), D. – (o), Ac. – (um), Abl. – (o), V. – (e sau er);

Plural: N. – (i), G. – (orum), D. – (is), Ac. – (os), Abl. – (is), V. – (i);

Neutru:

Singular: N. – (um), G. – (i), D. – (o), Ac. – (um), Abl. – (o), V. – (um);

Plural: N. –(a), G. – (orum), D. – (is), Ac. – (a), Abl. – (is), V. – (a);

Notă: La genul neutru totdeauna nominativul, acuzativul și vocativul sunt identice, în cazul declinării a II-a singular (um) și plural (a).

Excepții: Sunt două substantive care masculine care nu fac vocativul în (e), ci identic cu nominativul: Agnus, agni = miel și deus dei = zeu.

Sunt trei substantive de genul neutru care se termină la nominativ singular în (us) : virus, viri = virus ; pelagus, pelagi = mare ; vulgus, vulgi = gloată ;

Substantivele care au tema terminată în (i), fac genitivul identic cu tema : Ovidius, Ovidii, vocativ Ovidi ;

Declinarea a III-a

Substantivele de declinarea a III-a sunt recunoscute după terminația genitivului, care este (is). Nominativul este de mai multe feluri.

Declinarea a III-a se împarte în două – substantivele sunt de două categorii : imparisilabice și parisilabice.

Substantivele imparisilabice sunt acelea care au un număr diferit de silabe la nominative față de genitiv. De exemplu : carmen, carminis, civitas, civitatis etc..

Substantivele parisilabice sunt acelea care au un număr egal de silabe la nominativ și genitiv. De exemplu : avis, avis etc..

Genul substantivelor de declinarea a III-a sunt de toate trei felurile – (pentru a ne fi mai ușor, trebuie să avem un dicționar.) Totuși se poate vedea și din unele forme cam de ce gen este un substantiv :

-dacă un substantiv are la nominativ terminația (men) și la genitiv are terminația (minis), acesta este de gen neutru – (carmen, carminis ; agmen, agminis).

-dacă un substantiv are terminația (us) la nominativ și (oris sau eris) la genitiv, atunci acela este tot de gen neutru – (pondus, ponderis ; tempus temporis).

-dacă la nominativ un substantiv are terminația (tio) și la genitiv (tionis), de cele mai multe ori este de genul feminin – (oratio, orationis).

-daca un substantiv are terminația (tas) la nominativ și (tatis) la genitiv acesta este de genul feminin – (civitas, civitatis).

Terminațiile :

Imparisilabice feminin și masculin :

Singular : N. - (.), G. – (is), D. – (i), Ac. – (em), Abl. – (e), V. – (.);

Plural: N. – (es), G. – (um), D. – (ibus), Ac. – (es), Abl. – (ibus), V. – (es) ;

La aceleași genuri, diferența dintre declinarea substantivelor imparisilabice și parisilabice este aceea că la genitiv plural, cele parisilabice fac terminația (ium).

Și la declinarea a III-a sunt excepții de la reguli :

Sunt substantive care deși au formă de imparisilabice se declină ca și cele parisilabice și invers :

-substantivele imparisilabice care sunt monosilabice la nominativ, precum (mons, montis ; pons, pontis), se comportă ca și cele parisilabice, adică fac genitivul plural în (ium), nu în (um).

-substantivele care au formă de parisilabice, dar au tema terminată în (tr), se comportă ca și cele imparisilabice, adică fac genitivul plural în (um) – (mater, matris ; pater, patris).

Declinarea A IV-a

Substantivele de declinarea a IV-a sunt recunoscute după terminația (us) de la genitiv singular.

La declinarea a IV-a substantivele sunt mai multe de genul masculin și neutru.

Cele de genul masculina au la nominativ singular terminația (us) ca la genitiv singular, iar cele neutre au la nominativ singular terminația (u).

Sunt și substantive de genul feminin, (au la nominativ terminația (us)), dar denumesc gradele de rudenie – (socrus, socrus ; norus, norus etc ..).

Terminațiile pentru masculin și feminin :

Singular : N. – (us), G. – (us), D. – (ui), Ac. – (um), Abl. – (u), V. – (us);

Plural: N. – (us), G. – (uum), D. – (ibus), Ac. – (us), Abl. – (ibus), V. – (us);

La genul neutru, terminațiile sunt la fel pentru cazurile nominativ, acuzativ și vocativ :

Pentru singular (u), iar pentru plural (ua).

Declinarea a V-a

Substantivele de declinarea a V-a sunt recunoscute după terminația de la genitiv singular – (ei), la nominativ terminația fiind (es).

Genul substantivelor la această declinare este în general feminin, totuși sunt substantive care au genul masculin – (res, rei și dies diei – acesta din urmă când nu are sens de dată fixă).

Terminapiile :

Singular : N. – (es), G. – (ei), D. – (ei), Ac. – (em), Abl. – (e), V. – (es);

Plural: N. – (es), G. – (erum), D. – (ebus), Ac. – (es), Abl. – (ebus), V. – (es).

De menționat că substantivele de declinarea a V-a au fost preluate în latina mai târziu de către declinarea I. Deasemenea și substantivele de declinarea a IV-a au fost preluate de declinarea a II-a. De aceea în clasa a VIII-a, de exemplu, se învață doar primele trei declinări.

Pronumele latin

În limba latină, pronumele are aproximativ aceleași funcții ca și în română. Studiind cu atenție ceea ce se găsește la link-urile de mai jos, veți putea dobândi cunoștințe generale despre pronume, urmând apoi ca la aprofundarea gramaticii, să vă însușiți toate formele în care este folosit pronumele latin.

I. Pronumele personal

În limba latină, pronumele personal are doar persoanele I și II (plural și singular); persoana a III-a este întrebuitată prin pronumele reflexiv. Pronumele personal se întrebuintează mai rar cu funcție de subiect, persoana reiesind, de obicei, din forma verbului fără a se face confuzii.

Declinare:

Persoana I

Numar/Caz	Nominativ	Genitiv	Dativ	Acuzativ	Ablativ
Singular:	ego	mei	mihi	me	a me
Plural:	nos	nostrum	nobis	nos	nobis

Persoana a II-a

Numar/Caz	Nominativ	Genitiv	Dativ	Acuzativ	Ablativ
Singular:	tu	tui	tibi	te	a te
Plural:	vos	vestrum	vobis	vos	vobis

II. Pronumele demonstrativ

Pronumele demonstrativ de apropiere

In limba latina, pronumele demonstrativ de apropiere poate fi exprimat in trei feluri:

- Pronumele HIC HAEC HOC
- Pronumele IS EA ID
- Pronumele ISTE ISTA ISTUM

Notă: Pentru declinarea completă a pronumelui(demonstrativ , relativ, interogativ, posesiv, etc) a se consulta orice manual de Limba latină de liceu (clasa a IX-a, a X-a, XI-a; XII-a)

Pronumele demonstrativ de identitate

In limba latina, pronumele demonstrativ de identitate se foloseste in aceleasi ipostaze ca in limba romana. El se formeaza cu ajutorul pronumelui demonstrativ -IS EA ID-, impreuna cu particula enclitica -dem-.

Pronumele demonstrativ de departare

In limba latina, pronumele demonstrativ de departare este folosit, in general, cu aceleasi valoare ca in limba romana.

Forma pronumelui demonstrativ de departare la nominativ este: ILLE ILLA ILLUD.

III. Pronumele relativ

Pronumele relativ introduce o propozitie subordonata, facand legatura intre aceasta si un anumit cuvânt (substantiv sau pronume) din propozitia regenta: "...gentes devictas per Tiberium Neronem, qui tunc erat legatus meus" (...neamurile infrante de Tiberius Nero, care atunci era loctiitorul meu).

Singular

Gen/Caz	Nominativ	Genitiv	Dativ	Acuzativ	Ablativ
Masculin:	qui	cuius	cui	quem	quo
Feminin:	quae	cuius	cui	quam	qua
Neutru:	quod	cuius	cui	quod	quo

Plural

Gen/Caz	Nominativ	Genitiv	Dativ	Acuzativ	Ablativ
Masculin:	qui	quorum	quibus	quos	quibus
Feminin:	quae	quarum	quibus	quas	quibus
Neutru:	quae	quorum	quibus	quae	quibus

IV. Pronumele interogativ

Principala forma de pronume interogativ este *quis, quis, quid* (= cine, ce). De asemenea, forma *qui, quae, quod*, cea de pronume relativ, poate fi intrebuintata si ca pronume interogativ (= care, ce).

Declinarea lui *quis, quis, quid*

Caz/Nr.	Singular	Plural
Nominativ	quis, quis, quid	qui, quae, quae
Genitiv	cuius, cuius, cuius	quorum, quarum, quorum
Dativ	cui, cui, cui	quibus, quibus, quibus
Acuzativ	quem, quam, quid	quos, quas, quae
Ablativ	quo, qua, quo	quibus, quibus, quibus

V. Pronumele posesiv

Pronumele posesive sunt acelea care inlocuiesc numele posesorului: "in conspectu exercitus nostri" (= in prezenta armatei noastre). Aici *nostri* tine locul substantivului *Romanorum*, care erau posesorii armatei despre care este vorba in text.

Dar pronumele posesiv poate inlocui in acelasi timp si numele posesorului si pe al obiectului posedat: "Helvetii prelio nostros lacessere coeperunt" (= Helvetii au inceput sa hartuiasca pe ai nostri prin lupta). Aici *nostros* tine locul substantivelor *milites Romanorum*, dintre care *Romanorum* reprezinta pe posesor, iar *milites* reprezinta obiectul posedat.

Declinarea lui *meus, mea, meum*

Caz/Nr.	Singular	Plural
Nominativ	meus, mea, meum	mei, meae, mea
Genitiv	mei, meae, mei	meorum, mearum, meorum
Dativ	meo, meae, meo	meis, meis, meis
Acuzativ	meum, meam, meum	meos, meas, mea
Vocativ	mi, mea, meum	mei, meae, mea
Ablativ	meo, mea, meo	meis, meis, meis

Declinarea lui *noster, nostra, nostrum*

Caz/Nr.	Singular	Plural
Nominativ	noster	nostri
Genitiv	nostri	nostrorum
Dativ	nostro	nostris
Acuzativ	nostrum	nostros
Vocativ	noster	nostri
Ablativ	nostro	nostris

ADJECTIVUL

În limba latină, adjectivul se împarte în două categorii: adjective de categoria I și adjective de categoria A II-a.

Adjectivul se acordă în gen, număr și caz cu substantivul determinat.

ADJECTIVELE DE CATEGORIA I

Adjectivele de categoria I se enunță cu trei forme: masculinul (terminat în us), femininul (terminat în a) și neutrul (terminat în um). De exemplu: beatus, beata, beatum = fericit, fericită; Bonus, bona, bonum = bun, bună;

După cum ar fi trebuit să observați, cele trei terminații aparțin declinărilor I și a II-a de la substantiv. Să explicăm cât mai scurt cu putință modul de declinare al adjectivelor:

Terminația (us) de la masculin reprezintă terminația nominativului singular al substantivelor de declinarea a II-a masculine; asta înseamnă că pentru masculinul adjectivelor vom folosi terminațiile declinării a II-a masculin, pe care le adăugăm la tema adjectivului, temă pe care o obținem, îndepărtând terminația (us) de la prima formă. Astfel, când avem un substantiv masculin și vrem să-l declinăm împreună cu un adjectiv de categoria I, luăm prima formă din cele trei enunțate și la tema acestei forme, adăugăm terminațiile declinării a II-a masculin, fiind atenți la numărul și cazul substantivului determinat – se acordă cu el.

Exemplu: Luăm substantivul poeta, poetae (declinarea I, gen masculin) și adjectivul clarus, clara, clarum = renumit (adjectiv de categoria I); deci, substantivul este de genul masculin, așa că și adjectivul va fi declinat tot la genul masculin, fiindcă se acordă:

Singular: N. – (clarus poeta), G. – (clari poetae), D. – (claro poetae), Ac. – (clarum poetam), Abl. – (claro poeta), V. – (clare poeta);

Plural: N. – (clari poetae), G. – (clarorum poetarum), D. – (claris poetis), Ac. – (claros poetas), Abl. – (claris poetis), V. – (clari poetae);

Trebuie un pic de logică și este foarte ușor de înțeles de ce este așa!

Dacă substantivul determinat este de genul feminin, luăm a doua formă a adjectivului; după cum observăm, această formă este terminată în (a), adică chiar nominativul declinării I. Rezultă că genul feminin la adjective se declină, folosind terminațiile declinării I de la substantiv.

De exemplu luăm substantivul feminin civitas, civitatis = cetate și adjectivul magnus, magna, magnum = mare:

Singular: N. – (magna civitas), G. – (magnae civitatis), D. – (magnae civitati), Ac. – (magnam civitatem), Abl. – (magna civitate), V. – (magna civitas);

Plural: N. – (magnae civitates), G. – (magnarum civitatum), D. – (magnis civitatibus), Ac. – (magnas civitates), Abl. – (magnis civitatibus), V. – (magnae civitates);

La genul neutru se procedează analog, doar că folosim terminațiile de la declinarea a II-a neutru.

ADJECTIVELE DE CATEGORIA A II-A

Adjectivele de categoria a II-a se enunță cu două terminații, prima reprezentând masculinul și femininul și a doua, neutrul. Prima terminație este (is), iar la a doua formă terminația este (e).

De exemplu (brevis, breve = scurt).

Masculinul și femininul, adică ce aparține de prima formă, se declină după declinarea a III-a parisilabică a substantivelor, cu diferența că la ablativ singular terminația este (i), nu (e).

Neutul se declină tot după declinarea a III-a parisilabică, la singular nominativul, acuzativul și vocativul, fiind la fel, adică (e); la plural (ia).

De exemplu să declinăm substantivul (vita, vitae = viață) împreună cu adjectivul de categoria a II-a (brevis, breve = scurt): după cum vedem, vita, vitae este un substantiv de genul feminin, ceea ce înseamnă că vom folosi prima formă a adjectivului:

Singular: N. – (brevis vita), G. – (brevis vitae), D. – (brevi vitae), Ac. – (brevem vitam), Abl. – (brevi vita), V. – (brevis vita);

Plural: N. – (breves vitae), G. – (brevium vitarum), D. – (brevibus vitis), Ac. – (breves vitas), Abl. – (brevibus vitis), V. – (breves vitae);

Acum vom lua un substantiv de genul neutru – (carmen, carminis = poezie) și-l vom declina împreună cu adjectivul (brevis, breve): fiind un substantiv neutru, pentru adjectiv vom folosi forma a doua (breve):

Singular: N. – (breve carmen), G. – (brevis carminis), D. – (brevi carmini), Ac. – (breve carmen), Abl. – (brevi carmine), V. – (breve carmen);

Plural: N. – (brevia carmina), G. – (brevium carminum), D. – (brevibus carminibus), Ac. – (brevia carmina), Abl. – (brevibus carminibus), V. – (brevia carmina);

Tot la categoria a II-a se încadrează și adjectivele cu o singură terminație. Acestea se enunță tot cu două forme, numai că aici enunțăm nominativul și genitivul ca la un substantiv obișnuit de declinarea a III-a imparisilabice. De exemplu adjectivul cu o terminație (felix, felicis) = fericit, ferictă). Este nevoie să enunțăm și forma a doua (genitivul) pentru a putea stabili tema, la care vom adăuga terminațiile declinării a III-a a substantivelor imparisilabice.

Conjugarea verbului

Notă! Pentru conjugarea completă a verbului, vă rog să consultați orice manual de Limba latină pentru liceu, Editura didactică și pedagogică, București, 2004). În ceea ce urmează mai jos, vă ofer doar "mostre" de conjugare, nu conjugarea tuturor claselor de verbe.

In limba latina exista patru conjugari, mostenite si in limba romana. Pentru a putea conjuga un verb la toate modurile si timpurile, este necesar sa cunoastem formele principale (de baza) ale acestuia, care sunt date in dictionar.

Voco, -are,- avi, -atum = conj. I ; a chema
 Suadeo, -ēre, -asi, -asum = conj. II; a sfatui
 Mitto, -ere, -si, -ssum = conj. III consonantica; a trimite
 Fugio, -ere, -gi, -itum = conj. III vocalica; a fugi
 Audio, -ire, -ivi, -itum = conj. IV; a auzi

Ce inseamna, de fapt, fiecare din cele 4 forme?

Conj	Indicativ prezent, pers I sg	Infinitiv prezent	Indicativ perfect, pers I sg	Supin
I	Voco (<i>eu chem</i>)	Vocare (<i>a chema</i>)	Vocavi (<i>eu am chemat</i>)	vocatum (<i>pentru a chema, ca sa cheme</i>)
II	Suadeo (<i>eu sfatuiesc</i>)	Suadēre (<i>a sfatui</i>)	Suasi (<i>eu am sfatuit</i>)	Suasum (<i>pentru a sfatui, ca sa sfatuiasca</i>)
III cons	Mitto (<i>eu trimit</i>)	Mittēre (<i>a trimite</i>)	Misi (<i>eu am trimis</i>)	Missum (<i>pentru a trimite, ca sa trimita</i>)
III voc	Fugio (<i>eu fug</i>)	Fugēre (<i>a fugi</i>)	Fugi (<i>eu am fugit</i>)	Fugitum (<i>pentru a fugi, ca sa fuga</i>)
IV	Audio (<i>eu aud</i>)	Audire (<i>a auzi</i>)	Audivi (<i>eu am auzit</i>)	Auditum (<i>pentru a auzi, ca sa auda</i>)

Din acest tabel putem obtine cele trei teme pe baza carora se formeaza toate celelalte celelalte timpuri:

1. TEMA PREZENTULUI (INFINITIVULUI)
2. TEMA PERFECTULUI
3. TEMA SUPINULUI

TEMA PREZENTULUI (INFINITIVULUI)

Cele patru conjugari se recunosc dupa forma infinitivului prezent de la care aflam tema prezentului:

CONJ. I:	<i>voca</i>	- re	- a
CONJ. II:	<i>suad ē</i>	- re	- ē
CONJ. III:	<i>mitt</i>	- ě – re	- ě
	<i>fug</i>	- ě – re	- ě
CONJ. IV:	<i>audi</i>	- re	- i

Prin inlaturarea terminatiei – **re** se obtine tema prezentului (infinitivului), care sta la baza formarii modurilor si timpurilor urmatoare:

TEMA PERFECTULUI

Prin inlaturarea terminatiei -i a persoanei I sg. de la a treia forma din dictionar a verbului (perfectul indicativ) se obtine tema perfectului care sta la baza formarii modurilor si timpurilor urmatoare:

		Diateza activa - indicativ perfect, m.m.c. perfect, viitor II
		- conjunctiv perfect, m.m.c. perfect
		- infinitiv perfect
CONJ. I:	<i>vocav</i>	- i
CONJ. II:	<i>suas</i>	- i
CONJ. III:	<i>mis</i>	- i
	<i>fug</i>	- i
CONJ. IV:	<i>audiv</i>	- i

TEMA SUPINULUI

Prin inlaturarea terminatiei – **um** a supinului (forma a patra din dictionar a verbului) se obtine tema supinului care sta la baza formarii modurilor si timpurilor urmatoare:

		Diateza activa - participiu viitor
		- supin
		Diateza pasiva
		- indicativ perfect, m.m.c. perfect, viitor II
		- conjunctiv perfect, m.m.c. perfect
		- infinitiv viitor, perfect
		- participiu perfect

Terminatiile personale sunt:

	Diateza activa		Diateza pasiva	
Sg.	I	-o sau -m		-or sau -r
	II	-s		-ris
	III	-t		-tur
Pl.	I	-mus		-mur
	II	-tis		-mini
	III	-nt		-ntur

Terminatiile perfectului indicativ

Sg.	I	- i
	II	- isti
	III	- it
Pl.	I	-imus
	II	- istis
	III	-erunt

Formarea timpurilor

DIATEZA ACTIVA - MODUL INDICATIV

PREZENT

Conj I, II, IV: tema prezentului + term. pers. -o, -s, -t, -mus, -tis, -nt (-unt la conj a IV-a)

Conj III: tema prezentului + -i/u (vocale de legatura) + term. pers. -o, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Exemple de conjugare

Conj I, tema prezentului **VOCA**

Sg.	I	voco (<i>eu chem</i>)
	II	vocas
	III	vocat
Pl.	I	vocamus
	II	vocatis
	III	vocant

Conj II, tema prezentului **SUADE**

Sg.	I	suadeo (<i>eu sfatuiesc</i>)
	II	suades
	III	suadet
Pl.	I	suademus
	II	suadetis
	III	suadent

IMPERFECT

Conj I, II: tema prezentului + ba + term. pers. -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Conj III, IV: tema prezentului + eba + term. pers. -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Exemple de conjugare

Conj I, tema prezentului **VOCA**

Sg.	I	vocabam (<i>eu chemam</i>)
	II	vocabas
	III	vocabat
Pl.	I	vocabamus
	II	vocabatis
	III	vocabant

Conj II, tema prezentului **SUADE**

Sg.	I	suadebam (<i>eu</i>
	II	suadebas
	III	suadebat
Pl.	I	suadebamus
	II	suadebatis
	III	suadebant

VIITOR

Conj I, II: tema prezentului + bo/bi/bu + term. pers. -o, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Conj III, IV: tema prezentului + a/e + term. pers. -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Exemple de conjugare

Conj I, tema prezentului **VOCA**

Conj II, tema prezentului **SUADE**

Sg.	I	vocabo (<i>eu voi chema</i>)
	II	vocabis
	III	vocabit
Pl.	I	vocabimus
	II	vocabitis
	III	vocabunt

Sg.	I	suadebo (<i>eu voi</i>)
	II	suadebis
	III	suadebit
Pl.	I	suadebimus
	II	suadebitis
	III	suadebunt

PERFECT

Conj I, II, III, IV: tema perfectului + term. pers. -i, -isti, -it, -imus, -istis, -erunt

Exemple de conjugare

Conj I, tema perfectului **VOCAV**

Sg.	I	vocavi (<i>eu am chemat</i>)
	II	vocavisti
	III	vocavit
Pl.	I	vocavimus
	II	vocavistis
	III	vocaverunt

Conj II, tema perfectului **SUAS**

Sg.	I	suasi (<i>eu am sfatuit</i>)
	II	suasisti
	III	suasit
Pl.	I	suasimus
	II	suasistis
	III	suaserunt

M.M.C.PERFECT

Conj I, II, III, IV: tema perfectului + era + term. pers. -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Exemple de conjugare

Conj I, tema perfectului **VOCAV**

Sg.	I	vocaveram (<i>eu chemasem</i>)
	II	vocaveras
	III	vocaverat
Pl.	I	vocaveramus
	II	vocaveratis
	III	vocaverant

Conj II, tema perfectului **SUAS**

Sg.	I	suaseram (<i>eu sfatuisem</i>)
	II	suaseras
	III	suaserat
Pl.	I	suaseramus
	II	suaseratis
	III	suaserant

MODUL CONJUNCTIV

PREZENT

Conj I: tema prezentului cu vocala tematica -a- schimbata in -e- + term. pers. -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Conj II, III, IV: tema prezentului + a + term. pers. -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Exemple de conjugare

Conj I, tema prezentului **VOCA**

Sg.	I	vocem (<i>eu sa chem</i>)
-----	---	------------------------------------

Conj II, tema prezentului **SUADE**

Sg.	I	suadeam (<i>eu sa sfatuiesc</i>)
-----	---	---

	II	<i>voces</i>
	III	<i>vocet</i>
Pl.	I	<i>vocemus</i>
	II	<i>vocetis</i>
	III	<i>vocent</i>

	II	<i>suadeas</i>
	III	<i>suadeat</i>
Pl.	I	<i>suadeamus</i>
	II	<i>suadeatis</i>
	III	<i>suadent</i>

IMPERFECT

Conj I ,II, III, IV: tema prezentului + re + term. pers. -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Exemple de conjugare

Conj I, tema prezentului **VOCA**

Sg.	I	<i>vocarem</i> (<i>eu as chema</i>)
	II	<i>vocares</i>
	III	<i>vocaret</i>
Pl.	I	<i>vocaremus</i>
	II	<i>vocaretis</i>
	III	<i>vocarent</i>

Conj II, tema prezentului **SUADE**

Sg.	I	<i>suaderem</i> (<i>eu as sfatui</i>)
	II	<i>suaderes</i>
	III	<i>suaderet</i>
Pl.	I	<i>suaderemus</i>
	II	<i>suaderetis</i>
	III	<i>suaderent</i>

PERFECT

Conj I, II,III, IV: tema perfectului + eri + term. pers. -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt

Exemple de conjugare

Conj I, tema perfectului **VOCAV**

Sg.	I	<i>vocaverim</i> (<i>eu sa fi chemat</i>)
	II	<i>vocaveris</i>
	III	<i>vocaverit</i>
Pl.	I	<i>vocaverimus</i>
	II	<i>vocaveritis</i>
	III	<i>vocaverint</i>

Conj II, tema perfectului **SUAS**

Sg.	I	<i>suaserim</i> (<i>eu sa fi sfatuit</i>)
	II	<i>suaseris</i>
	III	<i>suaserit</i>
Pl.	I	<i>suaserimus</i>
	II	<i>suaseritis</i>
	III	<i>suaserint</i>

MODUL IMPERATIV

PREZENT

Conj I, II, IV: - pers. II sg. tema prezentului

- pers. II pl. tema prezentului + **te**

Conj III

- pers. II sg. tema prezentului + **e** (exceptii verbele dico, duco, facio – dic, duc, fac)

pers. II pl. tema prezentului + **i + te**

Exemple de conjugare

Conj I, tema prezentului **VOCA**

Sg.	II	voca (<i>cheama !</i>)
Pl.	II	vocate

Conj II, tema prezentului **SUADE**

Sg.	II	suade (<i>sfatuieste !</i>)
Pl.	II	suadete

Conj III voc, tema prezentului **FUGE**

Sg.	II	fuge (<i>fugi !</i>)
Pl.	II	fugite

Conj III cons, tema prezentului **MITTE**

Sg.	II	mitte (<i>trimite !</i>)
Pl.	II	mittite

Conj I, tema prezentului **AUDI**

Sg. II **audi** (auzi !)
Pl. II **audite**

VIITOR

Conj I, II, IV: - pers. II, III sg. = tema prezentului + **to**
- pers. II pl. tema prezentului + **tote**
- pers. III pl. tema prezentului + **nto** (conj IV - **unto**)
Conj III - pers. II, III sg. = tema prezentului + **i** + **to**
- pers. II pl. tema prezentului + **i** + **tote**
- pers. III pl. tema prezentului + **u** + **nto**

PARTICIPIU

PREZENT

Este adjectiv verbal. Se declina complet dupa declinarea a III-a parisilabica

Conj I, II: tema prezentului + **-ns** la N. sg
-ntis la G. sg
Conj III, IV: tema prezentului + **-ens** la N. sg
-entis la G. sg

Conj I, tema prezentului **voca**

Sg. N. **vocans** (m, f, n) (cel, cea) care cheama, chemand
G. **vocantis** (m, f, n) a celui, a celei care cheama
D. **vocanti** (m, f, n) celui, celei care cheama, pt. cel, cea care cheama
Ac. **vocantem** (m, f), **vocans** (n) pe cel, pe cea care cheama
Abl. **vocante** (m, f, n) (de, de la etc) cel, cea care cheama
Pl. N. **vocantes** (m, f) **vocantia** (n) (cei, cele) care cheama, chemand
G. **vocantum** (m, f, n) a celor, care cheama
D. **vocantibus** (m, f, n) celor care cheama, pt. cei, cele care cheama
Ac. **vocantes** (m, f), **vocantia** (n) pe cei, pe cele care cheama
Abl. **vocantibus** (m, f, n) (de, de la etc) cei, cele care cheama